

Rikspolisstyrelsen
Box 12256
102 26 STOCKHOLM

Polisväsendets årsredovisning 2002

Rikskontrollverket (RRV) har granskat Polisväsendets årsredovisning, beslutad 2003-02-20, och underliggande redovisning för räkenskapsåret 2002. Syftet har varit att bedöma om redovisningen är tillförlitlig och räkenskaperna rättvisande samt granska om ledningens förvaltning står i överensstämmelse med tillämpliga föreskrifter och särskilda regeringsbeslut.

RRV har avgivit revisionsberättelse utan invändning och vill fästa styrelsens uppmärksamhet på nedanstående.

RRV önskar svar senast 2003-05-19 om vilka åtgärder Rikspolisstyrelsen vidtagit eller kommer att vidta med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

Sammanfattande bedömning av resultatredovisningen

Förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ställer krav på hur myndigheters årsredovisning och resultatredovisning skall vara utformad. Myndigheten skall i resultatredovisningen redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de mål och i enlighet med de krav på återrapportering som regeringen angett i regleringsbrev eller andra beslut. Årsredovisningen skall ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat. Ett övergripande krav på årsredovisningen är överskådlighet, vilket innebär att informationen skall vara lättillgänglig samt presenteras på ett relevant och systematiskt sätt. Vidare skall det av resultatredovisningen framgå hur verksamhetens kostnader fördelar sig enligt den indelning för återrapportering av verksamheten som regeringen beslutat.

RRV anser att polisväsendets resultatredovisning har följande brister:

- Den bedömning RPS gör av måluppfyllelse är för flera områden motsägelsefull jämfört med den bild som det redovisade resultatet ger. Resultat är inte helt tillförlitligt på grund av brister i kvaliteten på redovisningen från polismyndigheterna.

- En analys av skillnader och orsaker till skillnader mellan myndigheterna i enlighet med regleringsbrevets återrapporteringskrav saknas ofta i resultatredovisningen.

- Kostnader har inte fördelats i enlighet med regleringsbrevets indelning. Vidare överensstämmer inte summan av de fördelade kostnaderna med verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen.

Dessutom har RPS inte fullt ut redovisat och kommenterat samtliga åiterrapporteringskrav i enlighet med regleringsbrevet. Angående dessa iakttagelser hänvisas till revisionspromemoria 30-2002-0503 avseende Polisväsendets årsredovisning 2002.

Motsägelsefulla uppgifter i resultatredovisningen

RPS anger i resultatredovisningen för flera områden att mål uppnåtts eller att utvecklingen varit godtagbar. RRV anser att de resultat som sedan redovisas som en grund till dessa påståenden ger en annan bild. Vidare anges ofta att resultaten inte är helt tillförlitliga på grund av att kvaliteten på lämnade uppgifter från vissa polismyndigheter av olika orsaker inte är tillfredsställande.

I resultatredovisningen anges exempelvis under verksamhetsgrenen Brottsförebyggande arbete att målet uppnåtts. Verksamhetsmålet enligt regleringsbrevet är ”Risken för att brott begås skall minska”. RPS tolkning av målet är att regeringen ställer krav på att Polisens brottsförebyggande arbete skall förbättras. RPS gör bedömningen att det brottsförebyggande arbetet har utvecklats och förbättrats samt att regeringens mål därmed har uppnåtts. Bedömningen grundar RPS på att samtliga polismyndigheter har färdigställda brottsförebyggande strategier på myndighetsnivå. RPS anger emellertid att genomslaget för strategierna i verksamheten är begränsat och betonar att polismyndigheterna i betydande utsträckning tvingats prioritera annan verksamhet och att det brottsförebyggande har fått stå tillbaka för akuta verksamhetskrav. Med den tolkning RPS gör av målet, att det brottsförebyggande arbetet skall utvecklas och förbättras, borde målet egentligen alltid uppnås. Det redovisade resultatet ger dock läsaren anledning att tvivla på att målet uppnåtts även med denna tolkning av målet. Enligt RRVs bedömning är det möjligt att det i detta fall varit bättre att inte göra någon bedömning av huruvida målet uppnåtts utan endast redovisa vilka insatser som genomförts.

RPS uppger vidare att det brottsförebyggande arbetet inom områdena våld mot kvinnor och våld mot barn har utvecklats på ett godtagbart sätt. Samtidigt redovisas att i genomsnitt två procent av polismyndigheternas totala resurser använts för allt arbete inom dessa områden inklusive det utredande arbetet. Vidare anges att utfallet är något bristfälligt eftersom några polismyndigheter inte kunnat redovisa kostnadsuppgift för områdena eller har kvalitetsbrister i sin redovisning. Med dessa uppgifter som grund ställer sig RRV tveksam till bedömningen att områdena utvecklats på ett

godtagbart sätt. En granskning av underlaget från polismyndigheterna till dessa uppgifter i resultatredovisningen visar dessutom att en tredjedel av polismyndigheterna, däribland Stockholm och Skåne som är två av de största, redovisat att de använt en procent eller mindre av sina totala resurser till dessa områden samt att ytterligare två myndigheter inte lämnat några uppgifter alls.

I tabell över ärenden och genomströmningstider avseende våld mot kvinnor 2002 anges att andel ärenden med en genomströmningstid över 60 dagar där särskilda skäl inte funnits för detta utgör 9,7 % av antal avslutade våldsbrottsärenden. RRVs bedömning är att redovisningen av denna procentuppgift inte är meningsfull då det i fotnot uppges att underlag till uppgiften saknas från tio polismyndigheter däribland Stockholm och Skåne.

Under verksamhetsgrenen Övrig verksamhet skall återrapporteringen enligt regleringsbrevet innehålla en nationell beskrivning av hur verksamheten utvecklats och dess resultat. RPS redovisar att antal ärenden samt genomströmningstiden för dessa minskat men anger i anslutning till detta att kvaliteten i redovisade uppgifter varierar eftersom några polismyndigheter, däribland Stockholm, inte räknat med vissa ärendetyper med lång genomströmningstid. RRV ifrågasätter hur RPS utifrån de redovisade uppgifterna kan göra bedömningen att genomströmningstiden minskat. Enligt RRVs uppfattning bör RPS verka för att genomströmningstiden mäts på ett enhetligt sätt.

Under Övriga återrapporteringskrav i regleringsbrevet skall RPS bland annat redovisa det brottsförebyggande arbete som bedrivits avseende ungdomar 12-17 år. RPS redovisar i bilagan att i genomsnitt 3 % av polismyndigheternas totala resurser har använts för allt arbete inom området men att redovisningen är bristfällig då "några" polismyndigheter inte kunnat lämna kostnadsuppgift för området eller har kvalitetsbrister i redovisningen. Förklaringen till angivna kvalitetsbrister återfinns på ett annat ställe i resultatredovisningen där det i en fotnot till tabell över genomströmningstider anges att ungdomsärenden måste åsättas en särskild kod. Kvalitetskontroller har visat att detta inte fungerar vid "många" myndigheter varför statistikunderlaget inte bedöms som helt tillförlitligt. RRVs bedömning är att det är svårt för läsaren att uppfatta hur bristfälligt underlaget är då det inte framgår vilka "några" eller "många" myndigheter är.

Analys

Enligt regleringsbrevet skall återrapporteringen för de flesta verksamhetsgrenarna innehålla en sammanhållen nationell beskrivning och analys av hur verksamheten har utvecklats och dess resultat. Större

skillnader mellan polismyndigheterna skall även analyseras och kommenteras.

RRV noterar att en analys av skillnader och orsaker till skillnader mellan myndigheterna ofta saknas. RPS kommenterar skillnader mellan polismyndigheterna men gör därefter ingen analys av orsaker till variationerna. Ett problem som RPS redovisar är att polismyndigheterna i stor utsträckning saknar utvecklade metoder och rutiner för att systematiskt analysera verksamheten.

Fördelning av kostnader och intäkter per verksamhetsgren

Polisen redovisar i enlighet med indelningen i regleringsbrevet återskärningskrav för sex verksamhetsgrenar. I resultatredovisningen har de totala kostnaderna endast fördelats på tre verksamhetsgrenar. Intäkter har inte fördelats alls.

De totala kostnader som har fördelats på de tre verksamhetsgrenarna överensstämmer inte med de totala kostnaderna enligt resultaträkningen. Bristen på överensstämmelse har inte förklarats.

Revisionschef Curt Öberg har beslutat i detta ärende. Avdelningsdirektör Karin Upplander Ekman har varit föredragande.

Curt Öberg

Karin Upplander Ekman

Kopia för kännedom:

Justitiedepartementet

Finansdepartementet/budgetavdelningen